

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

1 april 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE)

Advies

1. Vast te stellen de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE).
2. Vast te stellen het Statenvoorstel over de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE), waarmee PS gevraagd worden te besluiten:
 1. Gedeputeerde Staten de volgende vier maatregelen uit te laten werken, voortvloeiend uit de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE):
 - a. Bedrijfsgerichte doelsturing via ammoniakplafonds ;
 - b. Overgangszones bij N2000 gebieden;
 - c. Strategisch grondbeleid ten behoeve van verplaatsing en extensivering;
 - d. Natuurlijke stoppers.
 2. Gedeputeerde Staten de uitwerking van deze vier maatregelen in samenhang ter besluitvorming aan Provinciale Staten voor te leggen in het najaar 2025.
3. Vast te stellen de brief aan de stakeholders over de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) genoemd in de bijlage 'Verzendlijst SANE'.
4. Vast te stellen het nieuwsbericht over de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE).
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Statenvoorstel over de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE), waarin wordt voorgesteld dat Gedeputeerde Staten de vier maatregelen uit de aanpak SANE uitwerken.
6. Te bepalen dat de documenten behorende bij het besluit onder adviespunt 3 op grond van artikel 2, lid 2, onder b van de Beleidsregel actieve openbaarmaking Zuid-Holland 2023, niet actief openbaar wordt gemaakt, omdat deze gezien de fase van het politieke of bestuurlijke proces als verstorend voor het verdere proces van bestuurlijk beraad zijn aan te merken.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- De in de PO's opgehaalde punten in de stukken te verwerken;
- In het document 'SANE':
 - * Op p.8 de zin: 'We zien landelijke invoering daarom randvoorwaardelijk voor ...' anders te formuleren. We zien het als een aanvulling;

- * Op p.9 nog eens goed te kijken naar de formulering van de passage bij 'Onderzoek de scheiding van NOx en NH3';

- * Op p.13 bij het onderdeel 'Uitvoerbaarheid, juridische borging, ...' op te nemen: Na de uitkomsten van de OER zullen wij bepalen hoe dit kan leiden tot een normering en met welk tijdsplan en dat vastleggen in de omgevingsverordening;

- * Bij de passage over recreatie waterkwaliteit en -kwantiteit mee te nemen;

- * Te verduidelijken wat een overgangszone is, vanaf welk punt de zone wordt vastgesteld;

- * Goed te kijken naar wat wel en niet vetgedrukt moet in de tekst;

* Ten aanzien van overgangszones op te nemen dat het gaat om meetpunten, maar ook over de omvang;

* In de preambule toe te voegen dat we schaarse middelen zo effectief mogelijk inzetten. Daarom ligt in de eerste tranche het accent hierop;

- In het nieuwsbericht en Statenvoorstel te verduidelijken wat natuurlijke stoppers zijn en, indien nodig, ook andere begrippen te verduidelijken;
- Na invulling van het GS-besluit de aangepaste stukken op woensdag 2-4 a.s. ter finale check met de GS-leden door te spreken. Als de GS-leden akkoord zijn, kunnen de stukken voor ondertekening uitgezet worden.

Bijlagen

1. Statenvoorstel over de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE)
2. Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE)
3. GS-brief aan Stakeholders over SANE
4. Nieuwsbericht maatregelenpakket SANE
5. Verzendlijst SANE

1 Toelichting voor het College

Toelichting

Naar aanleiding van recente juridische uitspraken in het stikstofdossier heeft het Kabinet de Ministeriele Commissie Economie en Natuurherstel (MCEN) ingericht. Zij heeft als doel om op korte termijn een concreet programma uit te werken om Nederland van het stikstofsloot te halen en perspectief te bieden aan sectoren die zijn geraakt door de rechterlijke uitspraken. Dit voorjaar wil de Ministeriële Commissie haar plan presenteren. Zuid-Holland ervaart de gevolgen van het stikstofprobleem elke dag. Het is van groot belang voor de brede welvaart, economische ontwikkeling en het natuurherstel dat er snel extra maatregelen worden genomen.

Vooruitlopend aan dat plan heeft Zuid-Holland daarom een eigen Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) ontwikkeld om begin april te kunnen laten zien welke bijdrage de provincie levert om van het stikstofsloot af te komen. Daarom wordt aan u voorgesteld SANE vast te stellen, Provinciale Staten hierover te informeren en voor te stellen om te besluiten dat u de volgende vier maatregelen zoals benoemd in SANE uitwerkt:

- a. Bedrijfsgerichte doelsturing via ammoniakplafonds
- b. Overgangszones bij N2000 gebieden
- c. Strategisch grondbeleid ten behoeve van verplaatsing en extensivering
- d. Natuurlijke stoppers

Financieel en fiscaal kader

Aan de maatregelen die in het Statenvoorstel zijn opgenomen zijn kosten verbonden. Het provinciale maatregelenpakket wordt de komende periode verder uitgewerkt. Het is dan ook op dit moment niet mogelijk om een gegronde inschatting van de kosten te geven, omdat daar nog te veel onzekerheden en onduidelijkheden in zijn. In de nadere uitwerking nemen we op wat de exacte bedragen zijn. Mochten we daadwerkelijk een maatregel inzetten (na uitvoerig onderzoek) dan wordt aan de Statenleden ook de exacte wijze van financiering voorgesteld. Onderbouwde voorstellen worden in de besluitvorming van de begroting 2026 of in de najaarsnota meegenomen. De aard en inhoud van de maatregelen vergen landelijke keuzes en overstijgt het provinciale niveau. Daarom is het nodig dat er een brede landelijke financiering op gang komt. Het Rijk staat hier primair voor aan de lat. We kijken eerst naar het rijk, vervolgens naar externe financiering en tot slot naar provinciale middelen. De mogelijkheden binnen de provinciale middelen zijn beperkt omdat de begroting 2026 al een meerjarig begrotingstekort laat zien en er een discussie met het Rijk loopt ten aanzien van de middelen uit het provinciefonds.

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: N.v.t.

Juridisch kader

Met het vaststellen van SANE ontstaan geen in rechte afdwingbare rechten of verplichtingen. SANE beschrijft slechts nog uit te werken maatregelen. Per maatregel zijn er juridische consequenties maar op dit moment is nog niet bekend welke dat zijn. Bij de uitwerking van de maatregelen zal dit verder onderzocht worden. Pas na vaststelling van die uitgewerkte maatregelen en de implementatie hiervoor kunnen de eventuele juridische consequenties zich verwezenlijken.

De documenten behorende bij het besluit onder adviespunt 3 worden, op grond van artikel 2, lid 2, onder b van de Beleidsregel actieve openbaarmaking Zuid-Holland 2023, niet actief openbaar gemaakt, omdat deze gezien de fase van het politieke of bestuurlijke proces als verstorend voor het verdere proces van bestuurlijk beraad zijn aan te merken. Het is een gevoelig proces. Een verzendlijst met wie wel en niet een brief ontvangt is daarbij niet bevorderlijk.

2 Voorafgaande besluitvorming

N.v.t.

3 Proces

Op 9 april is er een technische sessie met de PS over de maatregelen. Daarna wordt de samenhangende aanpak besproken in de commissie Landelijk Gebied van 16 april. Na besluit door PS op 14 mei worden de maatregelen verder uitgewerkt in concreet te nemen stappen. We zullen over die uitwerking actief communiceren met PS.

In het najaar wil GS de uitwerking van de maatregelen vast laten stellen in PS.

4 Participatie en rolneming

Er zijn bij de totstandkoming van de SANE gesprekken gevoerd met de belangrijkste stakeholders over het maatregelenpakket. Dit zijn stakeholders uit de sectoren:

- Natuur en water
- Haven industrie energie glastuinbouw,
- Agrarische sector
- Wonen en mobiliteit

5 Communicatiestrategie

Bij dit besluit zit een nieuwsbericht en daarnaast is er een publieksvriendelijke toelichting bij de maatregelen.